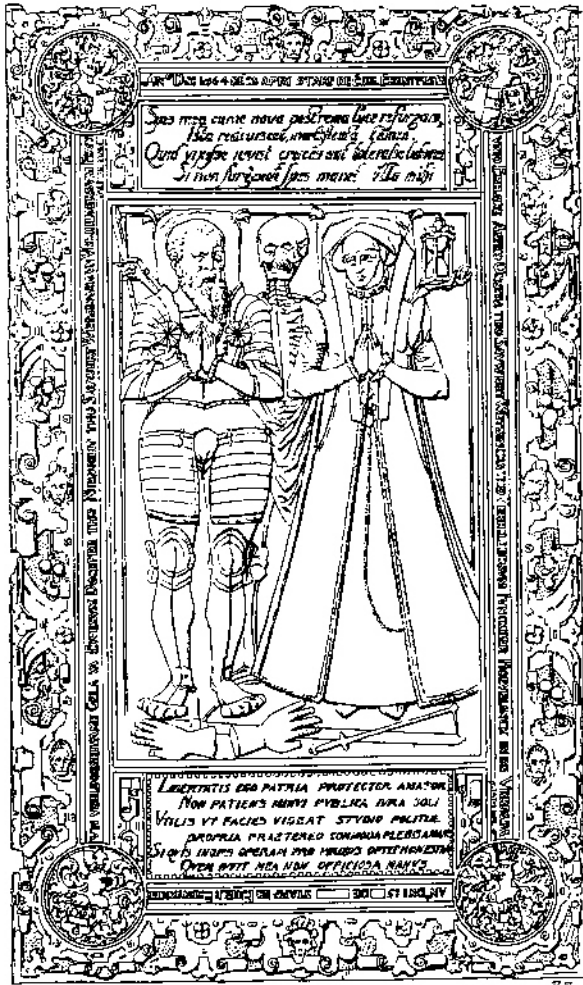

GRAFSTEENEN UIT DE VOORMALIGE KERK TE WETSINGE.

In eene smaakvolle en geestige bijdrage bespreekt Dr. Wumkes in jaargang 1906 van dit jaarboekje de oude grafsteenen der Ommelander kerken. Een schatkamer van historische, genealogische en godsdienstige gegevens werd daarmee voor ons geopend.

Het is evenwel niet altijd noodig een reis door de Ommelanden te aanvaarden ter bezichtiging dier grafzerken. Immers enkele steenen, en waarlijk niet van de minsten, zijn naar Groningen overgebracht. Wie den nieuwen verbindingsgang doorwandelt, welke naar de Picturazalen in het Groningsch Museum leidt, diens oog wordt getrokken door twee gebeeldhouwde grafzerken van buitengewone grootte, welke aldaar rechtopstaande tegen den muur zijn geplaatst. Deze zijn van de plek gronds, waarop de kerk te Wetsinge heeft gestaan, in 1894 tot eigen behoud naar het Museum overgebracht. Tot eigen behoud. Immers (het heeft wellicht zijn nut daarop nog eens met nadruk te wijzen), immers het bestuur van het Groningsch Museum is wars van kerkroof en plundering.

Grafsteen van Aepko Onsta van Sauwerd en zijne echtgenoot
Gela van Ewsum.

Het beoogt enkel het behoud en de veilige bewaring der schatten van kunst en historie, alom in de provincie of de stad Groningen verspreid. Waar grafzerken, opschriften, wapenborden en andere gedenkteekenen van het verleden in kerken of andere openbare of particuliere gebouwen veilig en overeenkomstig hunne oorspronkelijke bestemming worden bewaard, zal het bestuur zijne hand daarnaar niet uitstrekken, liever zelfs zal het medewerken tot rustige en passende bewaring op de plaats, waar het voorgelacht deze zaken heeft geplaatst. Waar echter die grafzerken worden geschonden, die opschriften verstopt of vernield, die wapenborden opgezolderd, die gedenkteekenen verwaarloosd, kortom waar die schatten van geschiedenis en kunst niet in eere worden gehouden, daar tracht het voornoemde bestuur te redden, wat er nog te redden valt, en biedt het zijn provinciaal museum als een veilig asy! aan.

Zoo is het ook met de grafsteenen uit de kerk van Wetsinge gegaan. In 1840 is die oude, gedeeltelijk van tufsteen gebouwde kerk met haar zadeldaktoeren wegens bouwvalligheid afgebroken en ter plaatse geen nieuwe kerk opgericht. Sedert zijn de fraaie oude grafzerken, welke een gedeelte van den vloer van het koor der kerk hadden uitgemaakt en tot dekplaten van den daaronder gelegen grafkelder hadden gediend, aan weer en wind bloot gesteld geweest. Toen ruim 50 jaren later de conservator van het kort tevoren opgerichte Groningsch Museum, door het hoofd der school, den heer H. Kuipers te Wetsinge, gewaarschuwd, tot de ontdekking kwam, dat midden op de wierde, welke men was begonnen af te graven, onder

aarde en gras verscholen, eenige grafzerken lagen, waarop regen en wind reeds hun invloed hadden doen gevoelen, achtte hij het oogenblik gekomen in te grijpen.

Hoe echter die grafsteenen naar het Groningsch Museum overgebracht te krijgen? Een vraag moeilijker te beantwoorden in juridieken dan in materieelen zin. Wie toch waren de eigenaren dezer steenen? Immers de ondervinding leert, dat voorwerpen, waaromtrent niemand zich bekommert en die door volkomen verwaarloozing ten ondergang waren gedoemd, plotseling waarde voor de eigenaren gaan verkrijgen, wanneer een oudheidkundige of een museumbestuur zich over hun lot gaat ontfermen. De vraag betreffende het eigendomsrecht van grafzerken heeft zich ook elders enkele malen voorgedaan en sluit in zich de vragen: hebben kerkvoogden het recht van beschikking over de grafsteenen, wapenborden enz., welke in de aan hunne zorgen toevertrouwde kerk zijn geplaatst, of mogen de erfgenamen en latere rechtsopvolgers van hen, die deze voorwerpen in de kerk hebben geplaatst, deze daaruit later weder tot zich nemen. Voorzoo verre mij bekend is deze kwestie niet door een rechterlijk vonnis beslist. Vrij wel algemeen wordt echter aangenomen, dat het recht van eigendom op deze voorwerpen blijft bij de bedoelde nazaten. Als vaststaande wordt verder beschouwd, dat kerkvoogden, ook al zijn de bedoelde rechtsopvolgers niet meer aan te wijzen of uit te vinden, geen eigendomsrecht op deze voorwerpen verkrijgen, deze dus niet mogen verkoopen, hoogstens, met eerbiediging van het een ander toekomend eigendomsrecht, daarover eene be-

schikking mogen geven. Dienovereenkomstig zijn onderscheidene dergelijke voorwerpen door kerkvoogdijen aan musea in bruikleen afgestaan. De beschikking bleef daardoor een voorloopig, een tijdelijk karakter dragen. Immers ten allen tijde, met name wanneer de werkelijke eigenaren hunne rechten mochten laten gelden, kan op deze bruikleengeving worden teruggekomen.

Zoo ongeveer is het ook in 1893 te Wetsinge gegaan. Hier echter hebben kerkvoogden uitdrukkelijk afstand gedaan van hun mogelijk recht en hebben de aangewezen rechtsopvolgers der vroegere eigenaren (de h.h. Jhr. Mr. J. Æ. A. van Panhuys en Jhr. A. W. L. Tjarda van Starckenborgh Stachouwer, beiden destijds te Groningen) de drie grafzerken uit de voormalige kerk te Wetsinge aan het Groningsch Museum ten geschenke gegeven.

Met groote kosten zijn de twee omvangrijke grafzerken (de derde was een kleinere steen van een kindergraf) naar Groningen vervoerd. De zwaarte der beide steenen toch kon worden berekend op 3900 en 3500 kilogrammen.

Indien men de ons ten dienste staande domme-krachten, windassen en andere hulpmiddelen eens vergelijkt met die onzer 16^e eeuwse voorouders, staat men verbaasd over de vele moeiten, om niet te spreken van de hooge kosten, welke het vervoer van zulke grafzerken uit de bergstreken aan Rijn of Maas naar hier moet hebben veroorzaakt. Natuurlijk is dit per schip geschied en men kon reeds in de 16^e eeuw het dorpje Wetsinge langs den waterweg, al was het laatste eind wellicht wat erg smal voor

rivierschepen, bereiken. Maar dan. Welk eene krachtsinspanning was er noodig om deze steenen, ongetwijfeld op ondergeschoven rollen, de hooge wierde op te slepen, nog meer om ze door de lage kerkdeur eindelijk ter plaatse van bestemming te verkrijgen. Welk eene voorzichtigheid moet daarbij in acht zijn genomen ten einde de figuren van het beeldhouwwerk niet te beschadigen. Men mag toch aannemen, dat de grafzerken, evenals in latere tijden het geval is geweest, eerst de kerk zijn binnengebracht, toen zij geheel gereed waren gemaakt, en dat geen voortdurend geklop en gehamer de stilte van het bedehuis gedurende eenige weken of maanden heeft verstoord. Wie echter die beeldhouwers zijn geweest? Of het Groninger „harthouwers” of Duitsche kunstenaars zijn geweest? Een der beide steenen, de jongste, draagt in zijne lijnen het kenmerk van Duitsche kunst, althans van renaissancestijl onder Duitschen invloed. Toch meen ik voorshands te mogen aannemen, dat het inlandsche meesters zijn geweest, die met hunne gezellen deze kunstwerken hebben gewrocht. Immers van een aantal gelijksoortige en gelijktijdige grafsteenen in het naburige Friesland (afgebeeld in het bekende werk van W. Eekhoff, Friesche Oudheden) zijn de beeldhouwers, onvervalscht Friesche namen dragende, bekend.¹ En wat den bovenvermelden Duitschen invloed betreft, vergeeten niet, dat de steen van 1640 werd gemaakt ter nagedachtenis van een Oostfries, een Duitscher in Hollandschen dienst, wiens weduwe en verdere familie-

¹ Eekhoff t. a. p. blz. 44 en vlg.

betrekkingen allen Duitschers waren. Niet onwaarschijnlijk heeft de „harthouwer” naar een in Duitschland ontworpen teekening moeten werken.

Van de twee groote steenen is de oudste zoowel de zwaarste en omvangrijkste als de fraaiste. Het is de grafzerk, hoog 3.16 M. × breed 1.88 M. × dik 0.20 M. met de gebeeldhouwde figuren (niet onwaarschijnlijk portretten) van Aepco Onsta en zijne echtgenoot Gela van Ewsum, samen omstrengeld, samen verbonden door den achter hen staanden Dood. Het randschrift luidt:

AO DNI 1564 DE 28 APRILIS STARF DE EDEL ERENT-
FESTE UND ERBARE AEPKO ONSTHA THO SAUWERT
WETSINGHA UND VERHILDERSUM JUNCKHER, HOE-
VELINCK IN DE UBBEGHA AETATIS SVAE 4 . . .
AO DNI 15 [] DE [] STARF DE EDELE
ERENTRICKE UN VEELDOEGETSAME GELA VAN
EWESUM DOCHTER THO NIENOERT THO SAUWERT,
WETSINGHA UND VERHILDERSUM FROUWE AETA-
TIS SVAE []

Ter plaatse van de oningevulde woorden zijn de reliefblokjes uitgespaard gebleven, ten einde daarin later jaar en dag van het overlijden van Gela van Ewsum uit te houwen. Men mag daaruit de gevolgtrekking maken, dat vrouwe Gela na het overlijden van haar man en dus bij haar eigen leven den steen heeft laten vervaardigen, welke aan het nageslacht de plaats zou aanwijzen, waar beider stoffelijk overschot zoude rusten. Trouwens, dit geval staat niet op zich zelf. Goert van Reede liet vóór zijn dood (1585) de thans weder herstelde graftombe in de kerk te Amerongen

voor hem en zijne echtgenooten maken.¹ Julius van Eijsinga bepaalde in zijn testament van 1645,² dat op zijn graf een steen zoude worden gelegd met een epitaphium, hetwelk 1000 daalders zoude mogen kosten. In het huisarchief Farmsum zijn teekeningen van grafsteenen, tusschen welke de nog niet overleden persoon voor zich eene keuze mocht doen. Zoo waren onze 17e eeuwse voorouders over 't algemeen weinig bevreesd den dood met zijne verschrikkingen onder de oogen te zien.

Het moet echter voor Gela van Ewsum, die haren man tal van jaren heeft overleefd, een zonderling gezicht zijn geweest, indien zij het koor der Wetsinger kerk betrad, zich zelf als gestorvene afgebeeld te zien, gekleed in pronkgewaad, het hoofd rustende op een kussen, de handen gevouwen, de oogen gesloten.

Een tweetal latijnsche gedichten zijn op den grafsteen te lezen. Het bovenste luidt:

*Spes mea, carne nova postrema luce resurgam;
Ista rediviscet, mortificata tamen.
Quid vixisse juvat cruces aut tolerasse labores,
Si non surgendi spes manet ulla mitra.*

d. i.:

Mijne hoop is, dat ik ten jongsten dage met een nieuw lichaam zal opstaan; dit, hoewel door den dood ontbonden, wordt weder levend. Wat baat

¹ Bulletin Oudh. Bond Jaargang VIII, blz. 49.

² Eekhoff t. a. p. blz. 45.

het geleefd, onheil en moeiten verduurd te hebben, zoo mij geenerlei hoop op herleving overblijft.

Deze ontboezeming, geheel passende in den tijd van hun leven, kan als eene uiting van beider goedmoedsleven en geloof worden aangemerkt.

Anders is het met het gedicht aan het voeteneinde, waar men leest:

LIBERTATIS EGO PATRIAE PROTECTOR AMATOR,
NON PATIENS MINUI PUBLICA JURA SOLI.
UTILIS UT FACIES VIGEAT STUDEO POLITIAE,
PROPRIA PRÆTEREO COMMODA PLEBIS AMANS
SI QUIS INOPS OPERAM PRO VIRIBUS OPTET
HONESTAM
QUEM JUVIT MEA NON OFFICIOSA MANUS.

d. i.

Ik ben een voorstander en beminnaar van de vrijheid des vaderlands, niet duldende dat de burgerlijke rechten van mijn geboortegrond worden verkort. Ik leg mij toe op de staatkunde, opdat zijne (d. i. des vaderlands) nuttige gedaante bloeie; uit liefde voor mijn volk veracht ik eigen voordeelen. Zoo iemand, arm zijnde, eerlijk werk begeert naar zijne krachten, wien hielp dan mijne dienstvaardige hand niet?

Men mag aannemen, dat het hier de man is, die het woord voert. Zijne zelfbewuste woorden geven voldoende aan, dat, indien Aepco Onsta twee jaren langer had geleefd, hij als zijne zwagers Wigbolt en Christoffer van Ewsum zich bij het verbond der edelen zou hebben aangesloten.

Wie was Aepco Onsta? De acht wapenschilden in de hoeken van den steen, bevatten de wapens der acht grootouders of, wat hetzelfde is, der acht over-

grootvaders van beide echtgenooten. Rechts (heraldiek spreekt men van uit de teekening) die van den man, links die van de vrouw. Rechts boven de wapens der beide ouders, tevens die der beide grootvaders: Onsta en Tamminga, rechts beneden die der beide grootouders: Rengers en van Laer. Links boven de wapens der beide ouders der vrouw, tevens die harer beide grootvaders: van Ewsum en to Rasquert, links beneden die der beide grootmoeders der vrouw: Manninga en Jongema. De edele afkomst van het echtpaar is hiermede voldoende verklaard. Aepco was een zoon uit het oude Ommelander geslacht der Onsta's of Onstemannen, bekende Vetkooper partijgenooten, wier stamslot, de oude Onstaborg te Sauwerd, reeds menigen aanval had doorstaan in den woesten krijg tegen de stad Groningen of in de veeten der Ommelander heeren onderling. Aepco was echter reeds in rustiger dagen geboren, omstreeks 1523 of iets vroeger. Zijn stamslot te Sauwerd had echter door de bestormingen der 15^e eeuw zooveel geleden, dat het bouwen van een nieuw huis goedkooper scheen dan het herstellen van het oude. Zoo liet hij voor zijne vrouw en zich een nieuwe burcht in het tien minuten noordelijker Wetsinge bouwen. Hij vermaakte dit huis aan haar, „so doch datsulve huys meestendeel uit hoer guet getimmerd is.”

Van zijn leven is weinig bekend gebleven. Slechts enkele archiefstukken vermelden zijn naam, hetzij als koper van eenig land of partij in eenig proces. Vermoedelijk heeft hij aan het krijgsbedrijf zijner dagen deel gehad, wij mogen dit afleiden uit de ijzeren wapenrusting, waarin hij op zijn grafzerk is

afgebeeld, verder uit den degen en de handschoenen daarop aangebracht, een eer, welke men tot in de 18^e eeuw enkel aan krijgsoversten bewees. En dat hij niet ingenomen was met de wijze, waarop koning Philips II meende de Nederlanden te moeten regeeren en de vrijheid aan banden legde, daarvan heeft zijne vrouw in het grafschrift getuigd. Zijne vrouw; reeds op jeugdigen leeftijd heeft hij Gela van Ewsum als zoodanig mogen noemen. Immers in een stuk van 1539 komt zij reeds als zijne echtgenoot voor, hij was dus toenmaals tusschen de 16 en 24 jaren. ¹ Zij was eene dochter van de Nienoord, uit het acht kinderen tellende gezin van Wigbolt van Ewsum en Beetke to Rasquert, zuster van Johan, Wigbolt en Christoffer, geuzen, die zich in den strijd voor vrijheid van geloof een blijvenden naam hebben verworven. Van haar is eveneens weinig bekend. Er zijn eenige brieven aan en over haar in het familiearchief van het geslacht van Ewsum bewaard gebleven, terwijl eene rekening van den Groninger zilversmid Willem de Drews ² over de jaren 1563—1568 een blik werpt op de welgesteldheid en op den smaak in gouden en zilveren sieradiën van haar en haren zoon. Haar sterfjaar is onbekend en moet kort na 1580 worden gesteld. Hare kinderen hebben het niet noodig geacht den datum van het overlijden hunner moeder op den grafsteen te laten uitbeitelen. Of is zij misschien elders begraven?

¹ Het cijfer achter 4 in het randschrift is afgesleten, vandaar deze onzekerheid.

² Gedrukt in Bijdragen v. Gesch. en Oudheidk. d. prov. Groningen, dl. V, blz. 312.

Reeds eenige jaren voor haren dood, o.a. in 1575, ¹ voerde de eenige zoon Aeylco of Eilco Onsta den titel „hoofdling van Wetsinge, Sauwerd en Verhildersum.” Hij, de laatste mannelijke telg van het oude geslacht der Onstemannen, huwde in genoemd jaar met Hyma von Knyphausen zu Inhausen und Knyphausen, dochter van den Oostfrieschen jonker Tido en Eva zu Rennenberg. Zijn huwelijk bleef kinderloos; zijn naam komt als ritmeester in dienst der Geunieerde Provinciën o.a. in 1592 en 1594 voor. De nieuwe burcht te Wetsinge was inmiddels in 1587 bij onderlinge scheiding der ouderlijke nalatenschap toegewezen aan een zijner zusters: Abele Onsta, gehuwd met Albert Tjarda van Starckenborgh. Uit dit huwelijk werd een zoon Aepco geboren, die echter op jeugdigen leeftijd overleed en eveneens in het familiegraf te Wetsinge werd begraven. Aan hem herinnert de bovengenoemde derde grafsteen, hoog 1.18 M. bij breed 0.73 M., geplaatst in een der kelderzalen van het Groningsch Museum. Deze steen heeft tot randschrift: A^o DNI 1595 DEN 14 NOVEMBE STARF ÆPKO VAN STARCKENBORCH, DEN GODT GENEDIG SY. In het midden zijn de wapens van Tjarda van Starckenborgh en Onsta uitgehouwen en daaronder de woorden:

LATHE DE KLEINE KINDEREN THO MI KAMEN
UND WERET EN NIET, WANT DESULKE YS DAT
RIKE GODES. LUCAS 18.

Eenige jaren later vinden wij als heer en bewoner van de borg te Wetsinge: Caspar von der Wenghe.

¹ Huisarchief Farmsum, Reg. nr. 517.

Deze, in Hollandschen dienst staande Duitscher, drost van de aan de Geunieerde Provinciën behorende schans Leeroort, was gehuwd ¹ met Oede Onsta, eene andere dochter uit het huwelijk van Aepco Onsta en Gela van Ewsum. Omstreeks 1600 bewoonden zij reeds de borg te Wetsinge. Oede Onsta was tevoren gedurende korten tijd gehuwd geweest aan den Oostfries Boyocko van Oldersum, zoon van Hero van Oldersum en Goedens en Ecça Frese.

Ter herinnering aan haren overleden eersten man, misschien wel tot instandhouding van den zeldzamen voornaam Boyocko (eene samensmelting van de echt Friesche voornamen Booie en Ocko), werd een in 1603 uit haar tweede huwelijk geboren zoon met dezen sierlijken naam gedoopt. Deze Boyocko von der Wenghe werd onder meer heer van Sauwerd en Wetsinge en volgde het voorbeeld van zijn vader en zijne ooms door in Hollandschen krijgsdienst te treden.

3 Juli 1640 leverde graaf Hendrik Casimir van Nassau een gevecht tegen de Spanjaarden bij de schans, het Kwaadpeertsgat geheeten, nabij Hulst, waarin hij zelf en vele zijner officieren gewond werden, terwijl sommigen van hen in 's vijands handen vielen. Constantijn Huyghens schreef uit het leger over dit gevecht den volgenden dag een brief aan Amalia van Solms, de prinses van Oranje. Hij zegt daarin: „le Ritmestre Wenghe ne semble aussi pas en debvoir eschapper.” Den volgenden dag

¹ Reeds in 1586, zie Huisarchief Farmsum nrs. 571, 579.

moest hij berichten, dat Wenghe aan zijne wonden was overleden.¹

Boyocko's lijk werd van Staats-Vlaanderen naar de Ommelanden overgebracht en in den grafkelder te Wetsinge bijgezet. Het is ongetwijfeld zijne weduwe, Barbara Cappel,² geweest, die den leisteenen grafzerk heeft laten vervaardigen ter herinnering aan haren overleden man, den overste of overste-lieutenant, zooals andere stukken, in afwijking van den brief van Huyghens, hem betitelen. Ook zijn grafzerk vertoont den geharnasten krijgsman in rustende houding uitgestrekt. De geheele opzet van dezen grafzerk van 1640 doet veel aan dien van 1564 denken, de teekening is echter aanmerkelijk slechter, zij doet, gelijk boven reeds is gezegd, Duitschen invloed vermoeden.

Deze steen meet 2.62 M. bij 1.77 M.

Het randschrift (hier en daar geschonden door afbrokkeling der zachtere steensoort) luidt:

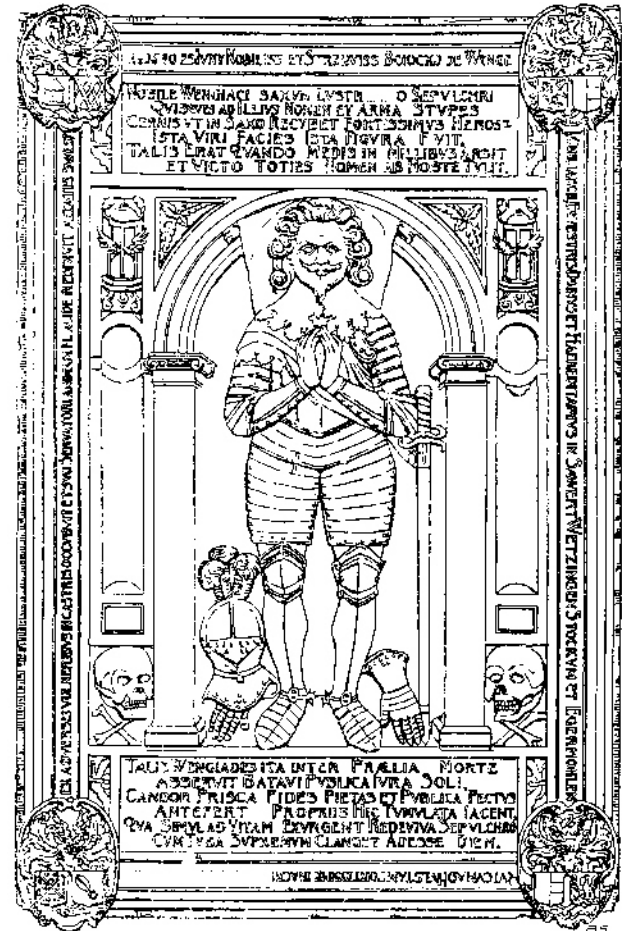
AD 1640 25 IVNY NOBILISS. ET STRENUISS. BOIOCKO DE WENGE CHILIARCH. EQUESTRIUS DOINUS HAEREDITARIUS IN SAWERT, WETZINGEN, STOCKUM ET EGERMOHLEN, QUI CUM AD HULSTAM FORTISSIME IN ACRI DIE EX ADVERSIS VULNERIBUS IN CASTRIS OCCUBUIT ET SUO SERVATORI ANIMAM PLACIDE REDDIDIT ÆTATIS SUÆ 37.

d. i.

In het jaar 1640 den 25en Juni stierf de zeer edele en dappere Boiocko van der Wenge, overste der ruitery, erfheer in Sauwert, Wetzigen, Stockum en Egermohlen, die, toen hij (zich) bij Hulst in een

¹ Vriendelijke mededeeling van Dr. J. A. Worp, den uitgever der papieren van Huyghens.

² Huisarchief Farmsum, Reg. nr. 726.

Grafsteen van Boyocko van der Wenghe van Sauwerd enz.

hevig (gevecht) zeer dapper (had gedragen), (den volgenden) dag, tengevolge der door den vijand hem toegebrachte wonden, in het legerkamp den geest gaf en zijn ziel rustig aan zijnen Heere heeft overgegeven, in den leeftijd van 37 jaren.

Opmerking verdient hier het gebruik van den ouden en nieuwen stijl. Terwijl Huyghens den nieuwen of Gregoriaanschen kalender gebruikt en 5 Juli als sterfdag vermeldt, is het grafschrift met den datum 25 Juni gesteld in den ouden of Juliaanschen stijl, waartoe men in het streng gereformeerde Stad en Lande na de reductie van 1594 was teruggekeerd.

Aan het boveneinde van den grafzerk lezen wij het navolgende gedicht:

NOBILE WENGIACI SAXUM LUSTRANDO SEPULCHRI
QUISQUIS AD ILLIUS NOMEN ET ARMA STUPES
CERNIS UT IN SAXO RECUBET FORTISSIMUS HEROSZ.
ISTA VIRI FACIES, ISTA FIGURA FUIT,
TALIS ERAT, QUANDO MEDIUS IN MILLIBUS ARSIT
ET VICTO TOTIES NOMEN AB HOSTE TULIT.

d. i.

Al wie bij het aanschouwen van den edelen steen van het graf van Van der Wenghe verstomd staat over zijn naam en zijne wapens, ziet den dapperen held hier achterover liggende, in steen gehouden. Zoo was het gelaat van den man, zoo was zijne gestalte, zoo was hij, wanneer hij schitterde te midden van duizenden en even dikwijls van den overwonnen vijand zijn roem medevoerde.

De wapens, welke de verbazing of verwondering van den toeschouwer moeten opwekken, zijn ook hier met dezelfde beteekenis van hunne plaatsen als op den anderen grafsteen aangebracht. Aangezien het

hier echter één persoon geldt, zijn rechts de kwartieren van den vader, links die van de moeder van Boyocko afgebeeld. Wij komen dientengevolge één geslacht verder dan bij den anderen steen, wij lezen dus rechts boven de wapens der grootouders van vaderszijde: Van der Wenghe en Merfelt, beneden die der moeders dezer grootouders: Reuspe en Langen, samen dus de wapens der vier betovergrootvaders van vaderszijde. Links dezelfde opstelling: Onsta en Van Ewsum zijn de wapens van de grootouders van moederszijde, Tamminga en Rasquert der overgrootmoeders van die zijde, samen de wapens der vier betovergrootvaders van moederszijde.

Aan het voeteneinde van den grafsteen is wederom een latijnsch gedicht aangebracht, luidende:

TALIS WENGIADES, ITA INTER PRAELIA MORTE
ASSERVIT BATAVI PUBLICA JURA SOLI,
CANDOR, PRISCA FIDES, PIETAS ET PUBLICA PECTUS
ANTEFERENS PROPRIIS HIC TUMULATA JACENT,
QUAE SIMUL AD VITAM EXSURGENT REDIVIVA
SEPULCHRO,
CUM TUBA SUPREMUM CLANGET ADESSE DIEM.

d. i.

Zoo is deze zoon uit het geslacht van Van der Wenghe, zoo beschermd hij te midden van gevechten door zijn dood de openlijke rechten van den Bataafschen grond. Rechtschapenheid, ouderwetsche trouw, vroomheid en een hart, dat de openbare zaak boven eigen belangen stelde, liggen hier begraven, welke ter zelfder tijd wedergeboren uit het graf tot het leven zullen opstaan, zoodra de bazuin zal verkondigen, dat de dag der dagen is aangebroken.

J. A. FEITH.